

Солодовнік О.О.,

к.е.н., доцент,

професор кафедри фінансів та кредиту,

Харківський національний університет будівництва та архітектури

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИХ ІНТЕРЕСІВ СТОРІН ППП

Анотація. У статті визначено фінансово-економічні інтереси сторін ППП – держави, територіальних громад і суб'єктів господарювання, сформульовано методологічні засади формування системи фінансово-економічних інтересів сторін ППП та забезпечення її ефективного функціонування.

Ключові слова: держава, приватний партнер, публічно-приватне партнерство, система, територіальна громада, фінансово-економічні інтереси.

Постановка проблеми. Розвиток публічно-приватного партнерства (ППП) в Україні сьогодні відбувається в умовах надзвичайно серйозних внутрішніх і зовнішніх викликів у всіх сферах суспільного життя, що негативно відбивається на реалізації фінансово-економічних інтересів (ФЕІ) сторін ППП. Для вироблення адекватної захисної реакції партнерам необхідно мати чітке уявлення стосовно взаємозв'язків і взаємовпливу їх ФЕІ, яке можна отримати в процесі побудови відповідної системи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У вітчизняних фахових виданнях останнім часом з'явилось чимало публікацій, присвячених проблематиці розвитку ППП в Україні. Теоретичним і практичним аспектам імплементації механізмів ППП у вітчизняну господарську практику свої праці присвятили такі відомі українські вчені, як: І.В. Богдан, Б.О. Винницький, О.М. Головінов, О.В. Длугопольський, І.В. Запатріна, К.В. Павлюк, Л.І. Федулова, І.К. Чукаєва та ін., науковий доробок яких є базисом для розробки концептуального підходу до формування національної моделі ППП. Істотний внесок у дослідження інтересів сторін ППП зробили такі вчені, як: І.А. Брайлівський, О.М. Головінов, О.В. Длугопольський, А.В. Коновалова, К.В. Павлюк, С.В. Тринчук, Л.І. Федулова та ін.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Відзначаючи наукову та практичну значущість досліджень згаданих учених, слід констатувати, що формування системного уявлення про ФЕІ сторін ППП є незавершеним, а проблематика розробки теоретико-методологічних основ побудови системи ФЕІ сторін ППП задля вироблення дієвих механізмів їх захисту, як і проблематика забезпечення фінансово-економічної безпеки ППП загалом, практично не заявлена у вітчизняних дослідженнях і публікаціях.

Мета статті полягає у висвітленні теоретико-методологічних аспектів визначення та системного дослідження ФЕІ сторін ППП задля вироблення дієвих механізмів їх захисту.

Виклад основного матеріалу дослідження. На сьогодні основною метою реалізації проектів ППП є вирішення суспільно значимих проблем, тобто реалізація суспільного інтересу. Інтереси є найважливішою рушійною силою як для соціально-економічного та духовного розвитку суспільства, так і для творчого розвитку особистостей, що у своїй сукупності становлять це суспільство та, відповідно, державу [1].

Суспільний інтерес проявляється в різних формах. Визнані державою суспільні інтереси в загальному вигляді сформульовано в конституціях країн, а механізми їх реалізації та захисту встановлено в законах та інших нормативно-правових актах [2]. Суспільний інтерес може бути вираженим також у діяльності органів місцевого самоврядування, соціальних груп і тих корпорацій, які, як зазначає академік В.М. Гець, «...дотримуються соціальних стандартів у широкому розумінні, а не тільки у випадку, коли вони ведуть соціально виправдану діяльність, не завдаючи шкоди тим, хто використовує їх результати» [3]. Слід зазначити, що інтерес суспільства не зводиться до суми індивідуальних інтересів, його інтегральним виразом, що реалізується через політичну систему, є національні інтереси.

Поняття «національний інтерес» є політологічною категорією, що має тривалу історію дослідження. Ця категорія є дуже місткою і має значні потенції щодо вдосконалювання системи національної безпеки, тому для кожної держави питання визначення національних інтересів є актуальним, незважаючи на те що в різні періоди йому приділяється більше або менше уваги.

Відомий вітчизняний вчений О. Дзьобань, досліджуючи сутність національних інтересів як основи національної безпеки, зазначає, що «...на сьогодні категорія «національні інтереси» – одна з найпоширеніших і таких, що важко піддаються визначенню. Сенс цього поняття полягає в якомусь уособленні вищих цінностей і цілей держави, спільноти. Проте через неоднозначні тлумачення існує достатня кількість визначень, що позначається як на реальній політиці, так і на ідеологічних конструктах» [4]. С.Б. Ніколаєв, розглядаючи зміст поняття «національні інтереси» в контексті забезпечення економічної безпеки, доходить висновку, що «...поняття національного інтересу не позбавлене емоційного забарвлення; у ньому суб'єктивна складова домінує над об'єктивною... Різні політики можуть називати національними інтересами різні, інколи протилежні завдання. А значна емоційність словосполучення «національні інтереси» посилює його популярність як риторичного інструменту» [5]. Отже, для кожної країни важливим завданням є не тільки чітко й однозначно визначення, а й законодавче закріплення національних інтересів. Пріоритети національних інтересів України визначено у Законі України «Про основи національної безпеки України».

Ураховуючи те, що в будь-якій країні базовою є економічна сфера, вчені одностайні відносно того, що домінуючою системою сукупності національних інтересів є економічні інтереси. Вивчення їх природи має власну інтелектуальну традицію [5]. Так, у роботі [6] зазначено, що економічний інтерес розглядається вченими як реальний, зумовлений відносинами власності та принципом економічної вигоди мотив і стимул соціальних дій щодо задоволення динамічних систем індивідуальних потреб. У довідниковій літературі економічний інтерес визначається як «об'єктивні спонукальні мотиви економічної

діяльності, які пов'язані із прагненням людей до задоволення матеріальних і духовних потреб, що зростають» [7, с. 284]. Узагальнення підходів щодо визначення економічних інтересів у межах досліджень з економічної безпеки наведено І.О. Губаревою: «...економічні інтереси – це спрямованість на одержання економічних переваг особи, суспільства і держави, забезпечення умов існування і розвитку, економічної незалежності і збагачення» [8, с. 52]. Разом із тим, як зазначає Є.Б. Ніколаєв, «...увага до національних інтересів у дослідженнях економічної безпеки є помітно меншою порівняно із розвідками в галузі національної безпеки» [5]. Подібного висновку дійшли М.М. Єрмошенко і К.С. Горячева [9, с. 26] та запропонували під національними економічними інтересами розуміти сукупність об'єктивних економічних потреб незалежної країни, задоволення яких забезпечує ефективне функціонування та сталий розвиток її економічної системи, а через неї й економіки.

На необхідності виокремлення, чіткого визначення, ієрархізації та законодавчого закріплення економічних інтересів у структурі найважливіших національних інтересів України наголошується багатьма вченими. Натомість аналіз наукової літератури та вітчизняного законодавства свідчить про те, що це завдання в Україні залишається невирішеним: майже кожний із вітчизняних учених та представників політичному має власну точку зору щодо переліку та змісту національних економічних інтересів і прагне надати такий статус якомога більшій кількості факторів економічного розвитку. Як наслідок – цілісна система національних економічних інтересів України і досі не сформована і, відповідно, законодавчо не закріплена. Така ситуація обмежує можливості реалізації комплексу пріоритетних захисних заходів, оскільки зі збільшенням кількості першочергових завдань ступінь «першочерговості» кожного неминуче втрачається.

На основі аналізу наукових досліджень щодо формалізації та структуризації національних економічних інтересів [5; 9–13] та власних досліджень автора щодо сучасного стану економіки України, у тому числі її фінансово-кредитної сфери, можна визначити такі пріоритети ФЕІ держави Україна, яка згідно із Законом України «Про державно-приватне партнерство» є однією із сторін ППП: створення самодостатньої, конкурентоспроможної, соціально орієнтованої потужної національної економіки; досягнення фінансової стабільності та підвищення ефективності функціонування фінансової системи країни; здійснення прогресивних економічних перетворень на базі власної моделі реформ; активізація інноваційно-інвестиційної діяльності, підвищення інвестиційної привабливості та розвиток науково-технічного й інноваційного потенціалів країни та вітчизняних суб'єктів господарювання; зниження залежності національної економіки від постачальників паливно-енергетичних ресурсів та підвищення ефективності їх використання; здобуття Україною гідного місця у світовому розподілі праці та міжнародній торгівлі, забезпечення збалансованої структури зовнішньої торгівлі та позитивного сальдо балансу поточних операцій; зростання добробуту та якості життя громадян; вирішення державою соціальних питань (безробіття, бідність, злочинність, житлове забезпечення); удосконалення інституційної системи та підвищення ефективності функціонування інститутів розвитку; створення надійної системи економічної безпеки України, адекватної внутрішнім і зовнішнім викликам і загрозам, що постали перед державою.

Згідно із законодавством України, на стороні державного партнера в договорі, що укладається в рамках ППП, може

виступати не тільки держава Україна, а й територіальна громада – жителі, об'єднані постійним проживанням у межах села, селища, міста, що є самостійними адміністративно-територіальними одиницями, або добровільне об'єднання жителів кількох сіл, що мають єдиний адміністративний центр [14, Ст. 1; 15, Ст. 140; 16, Ст. 1]. Територіальна громада є первинним суб'єктом місцевого самоврядування, який має власні інтереси в усіх сферах місцевого життя: економіці, освіті, культурі, громадському порядку тощо. Інтереси територіальної громади виникають і виявляються на основі сукупності інтересів її індивідів-членів (спільні інтереси – насамперед у задоволенні соціальних, комунально-побутових, локально-культурологічних та інших потреб) і в індивідуальному інтересі конкретної особистості – члена територіальної громади (особистісні інтереси, що виявляються насамперед у сфері комунікативних зв'язків на локальному рівні, наслідком чого є самореалізація особистості в межах територіальної громади) [17]. До пріоритетних ФЕІ територіальних громад в Україні, на нашу думку, можна віднести: зростання добробуту та якості життя місцевого населення; фінансова автономія та підвищення ефективності системи місцевих фінансових інститутів; оптимальне забезпечення територіальної економічної системи ресурсами, необхідними для її динамічного розвитку; реалізація програм розвитку територій та регіональних соціально-економічних програм; залучення інвестиційних ресурсів до розвитку територіальної економічної системи; забезпечення зайнятості місцевого населення та підвищення підприємницької активності; впровадження еколого-безпечних технологій виробництва продукції та надання послуг; підвищення ефективності управління майном, що є у власності територіальної громади; ефективне використання переваг міжнародного і територіального поділу праці, вигідного географічного положення, природно-кліматичних умов, історико-культурної спадщини.

Основною метою приватного партнера у взаємодії з публічною владою в рамках ППП, як і будь-якого суб'єкта господарювання в умовах ринкової економіки, є отримання прибутку. Слід зазначити, що до XIX ст. теорія підприємства визнавала єдину його мету: максимізацію прибутку [18]. Модель максимізації прибутку ґрунтується на теоретичних підходах класичної економічної теорії, зокрема на висновку А. Сміта стосовно того, що максимізація прибутку окремих суб'єктів господарювання веде до максимізації всього суспільного добробуту [19, с. 33]. Згодом багато економістів дійшли думки, що мета підприємства полягає, скоріше, у забезпеченні прибутку «нормального рівня», а в другій половині XX ст. окреслилась і орієнтація на максимізацію вартості підприємства [18]. У теперішній час концепція вартісно-орієнтованого управління фінансами корпорацій більшістю теоретиків і практиків визнається найбільш доцільною й ефективною.

Головна мета функціонування суб'єкта господарювання досягається шляхом реалізації його ФЕІ, що уособлюють приватні інтереси бізнесу, який поки що працює переважно на себе, а не на суспільство. Економічні інтереси підприємства обумовлені передусім його позицією на ринку і станом конкурентоспроможності його товарів [20, с. 95], а фінансові – наявністю і доступністю фінансових ресурсів, забезпеченістю інвестиціями для розвитку підприємства, оптимізацією відрахувань до бюджету. Для підприємств, які надають перевагу концепції вартісно-орієнтованого управління фінансами, головним фінансовим інтересом є максимізація добробуту його власників у поточному і перспективному періоді, що забезпечується

шляхом максимізації його ринкової вартості, а пріоритетними фінансовими інтересами – зростання рівня дохідності власного капіталу (рівня фінансової рентабельності), достатність фінансових ресурсів, фінансова стабільність підприємства в процесі його розвитку, високий рівень інвестиційної активності й ефективності інвестицій, ефективна нейтралізація фінансових ризиків, високий інноваційний рівень фінансової діяльності, швидке й ефективне подолання кризових фінансових ситуацій, що виникають [19, с. 48].

Таким чином, кожна зі сторін ППП має власні інтереси, унікальні ресурси, характеристики і переваги, узгодження і поєднання яких сприяє більш повній реалізації властивих державі і приватному сектору функцій, що забезпечує умови для досягнення цілей суспільного розвитку, з одного боку, та реалізації підприємницьких ініціатив задля отримання прибутку – з іншого. Поєднання зусиль сторін партнерства дозволяє їм мінімізувати наявну власну «слабкість» і набути додаткових вигод у формі переваг. До основних переваг, що отримує державний партнер від партнерства з приватним сектором, можна віднести: зниження навантаження на державне управління та підвищення ефективності виконання завдань, які стоять перед урядами, у досягненні публічних цілей; стимулювання інноваційної активності суб'єктів господарювання і розвитку вітчизняної науки; збільшення інвестиційних можливостей органів влади й активізація внутрішнього та іноземного інвестування пріоритетних для держави та органів місцевого самоврядування проектів; підвищення ефективності функціонування системи державних фінансів та розширення фіскального простору для соціально-економічного розвитку країни; підвищення ефективності управління державним/комунальним майном; підвищення якості та доступності послуг виробничої й соціальної інфраструктур; зниження ризиків чи їх перерозподіл у бік бізнесу. Приватний сектор, як сторона ППП, набуває таких основних переваг: збільшення загальної прибутковості бізнесу та зростання масштабу капіталізації підприємств – учасників партнерства; розширення інвестиційних можливостей; отримання доступу до нових ринків, проникнення в раніше недоступні для приватного сектора сфери економічної діяльності і розширення спектру його продукції; зменшення невизначеності при прийнятті рішень та полегшення роботи з органами влади в процесі оформлення дозвільної документації, що необхідна для реалізації проекту; зниження ризиків; сприятливі умови інноваційного розвитку; розвиток кадрового потенціалу компанії; реалізація соціальної стратегії, що ґрунтується на принципах соціальної відповідальності.

Отже, кожна зі сторін ППП має власні ФЕІ, які спонукають її до дій щодо реалізації проектів ППП. Така поліваріативність інтересів може або спричинити їх конфлікт і унеможливити ініціювання угоди про ППП, або загальмувати хід її виконання, або стати причиною її розірвання. Оскільки угода про ППП, як і будь-яка інша угода, укладається тільки за умови згоди сторін, тому узгодження ФЕІ сторін ППП та формування спільних інтересів стає необхідною умовою виникнення ППП та гарантом його збереження.

В умовах посилення взаємозалежності та зростання динаміки змін сучасних економічних і соціальних процесів, що визначають ступінь задоволення потреб українського суспільства, перегляду функцій держави і місцевої влади внаслідок змін у глобалізованому світі, загострення конкуренції між суб'єктами різного рівня ієрархії управління у відстоюванні власних економічних інтересів тощо теоретичного осмислення

потребує ідея взаємозв'язку і взаємовпливу ФЕІ держави, територіальних громад, суб'єктів підприємницької діяльності як базових імперативів реалізації суспільного інтересу через механізми ППП.

Досліджуючи питання єдності і суперечностей у розвитку суспільства, держави та економіки, академік В.М. Гесць зазначає, що «...основу життєдіяльності суспільства складають, з одного боку, економіка... а з іншого – держава, що виступає не тільки як організація політичної влади та один із інститутів суспільства, але й як суб'єкт, який має у своєму розпорядженні різноманітні економічні ресурси й економічну владу поряд із політичною. Завдяки цим складовим у державному масштабі приймаються рішення, що охоплюють майже всі сфери й види господарської діяльності людей, в яких завдяки економічним відносинам задовольняються суспільні потреби...» [3, с. 9]. Академік А.А. Чухно привертає увагу до того факту, що «...традиційні засади ринкової економіки й обмежена економічна роль держави не відповідають потребам сучасного розвитку... У нових умовах не приватні, а загальнонаціональні інтереси стають визначальними, задають формат реалізації перших» [21, с. 27].

Приймаючи за основу ці положення та враховуючи ключову роль держави у визначенні засад внутрішньої та зовнішньої політики, а отже, і національної економічної політики та політики розвитку територіальних громад, можна припустити, що економічна складова державних інтересів має домінуюче значення в системі ФЕІ сторін ППП. Проте світовою практикою реалізації ППП на сьогодні вже вироблено певну систему протидії державним економічним інтересам, у тому числі такі ключові принципи забезпечення ППП, як: залучення всіх зацікавлених осіб та налагодження безперервних і прозорих комунікацій між ними; узгодження інтересів сторін партнерства. Згідно з першим із зазначених принципів, політичне керівництво країни повинне забезпечити активні консультації і взаємодію з усіма сторонами, в інтересах яких реалізуються проекти ППП. Це дозволяє учасникам партнерства продемонструвати політичну волю, відповідальність і серйозність намірів здійснювати співробітництво протягом визначеного договором строку; уникнути або своєчасно припинити реалізацію проектів, що суперечать суспільним інтересам; нівелювати роль суб'єктивного чинника в умовах зміни політичних сил у країні. Реалізація на практиці другого принципу передбачає використання компромісу для вирішення протиріч у відносинах між зацікавленими особами і досягнення взаємної згоди, що унеможливає дії проти волі або на шкоду інтересам жодної зі сторін. Для виявлення інтересів, потреб і уподобань територіальної громади жителям надається право участі у виборі проектів, які будуть запропоновані приватним особам для реалізації у форматі ППП.

Таким чином, система ФЕІ сторін ППП має будуватися не шляхом жорсткої ієрархізації, згідно з якою інтереси територіальних громад, суб'єктів господарювання й особистості підпорядковуються національно-державним інтересам, і не шляхом простого (арифметичного) складання інтересів усіх зацікавлених сторін, а шляхом об'єднання всіх груп інтересів на основі їх гармонізації та компліментарності. Гармонізація як узгодження векторів спрямованості інтересів різних рівнів дозволяє побудувати «результуючий» вектор таких інтересів, рух за яким сприятиме соціально-економічній та політичній стабільності в державі та створенню умов нормального функціонування громадських і державних інститутів, а компліментарність як взаємодоповнююча взаємодія ФЕІ сторін ППП

забезпечує досягнення синергетичного ефекту від партнерства і більш повну реалізацію суспільного інтересу.

Слід зазначити, що поліваріативність ФЕІ сторін ППП, їх взаємозалежність, співвідношення пріоритетності тощо значно ускладнюють процес вироблення ефективних механізмів їх захисту. Для розв'язання цієї проблеми інтереси мають бути класифіковані за широким колом ознак та упорядковані на підставі цієї класифікації. З огляду на те, що ППП застосовується для реалізації суспільно значимих проектів, а отже, для реалізації суспільного інтересу, сторонами ППП є державний і приватний партнери, а побудова класифікації ФЕІ сторін ППП переслідує мету створення ефективного механізму їх захисту, нами було проаналізовано існуючі підходи до класифікації інтересів у межах теорії безпеки: класифікація національних інтересів [22, с. 78]; класифікація національних економічних інтересів, запропонована авторами [11, с. 19; 23, с. 22]; класифікація національних інтересів у фінансовій сфері [24, с. 15]; класифікація економічних інтересів підприємства [20, с. 96]; класифікація фінансових інтересів підприємства [19, с. 28–29]. Це дало змогу запропонувати класифікацію ФЕІ сторін ППП за такими найістотнішими, на нашу думку, ознаками: взаємність, ступінь важливості, ступінь черговості, тривалість дії, місце дії, ступінь реалізації, сфери прояву, масштаб, характер зіткнення (рис. 1).

Рис. 1. Класифікація фінансово-економічних інтересів сторін ППП

Характеризуючи ФЕІ сторін ППП, варто зазначити, що вони є не тільки поліваріативними і взаємопов'язаними, а й надзвичайно мобільними, що обумовлено стрімкою динамікою економічного і політичного життя. З часом і під впливом різних обставин вони можуть змінюватися змістовно, втрачати свою вагомість або, навпаки, її набувати, втрачати актуальність і зникати, а можуть з'являтися нові інтереси, які не були передбачені на попередніх етапах реалізації проекту ППП. Отже, система ФЕІ сторін ППП являє собою нелінійну динамічну систему, для побудови та забезпечення ефективного функціонування якої необхідно:

– визначити критерії формування системи ФЕІ сторін ППП. В якості таких критеріїв автори [20, с. 102] пропонують критерії: обмежений характер системи інтересів, адресність інтересів, трансформація критеріїв в економічні показники, внутрішня несуперечливість інтересів системи;

– створити базу даних ФЕІ сторін ППП на основі аналізу практики застосування ППП та його інституційного середовища. У такій базі інтереси мають бути чітко і однозначно сформульовані вербально, класифіковані згідно із запропонованою вище класифікацією та кількісно верифіковані за допомогою чітких показників, що уможливить оцінку ступеня їх виконання й досяжності;

– організувати постійний моніторинг ФЕІ сторін ППП та їх моделювання;

– забезпечити гармонійне поєднання (узгодження) ФЕІ сторін ППП та їх захист, що мають здійснюватися на основі принципу комплементарності.

Висновки. Забезпечення розвитку ППП в умовах надзвичайно серйозних викликів для української держави потребує розробки цілісної методології захисту ФЕІ його сторін, яка має ґрунтуватися на синергетичній парадигмі наукового дослідження. Доведено, що система ФЕІ сторін ППП являє собою нелінійну динамічну систему, яка складається з ФЕІ держави, територіальних громад і приватних партнерів. На підставі аналізу наукових праць, в яких визначено та сформульовано національні економічні інтереси, ФЕІ суб'єктів господарювання й особливості створення і функціонування територіальних громад, а також дослідження сучасного стану економіки України і практики реалізації ППП запропоновано перелік ФЕІ сторін ППП в Україні та їх класифікацію. Ефективне функціонування системи ФЕІ сторін ППП забезпечується гармонізацією (узгодженням) та комплементарністю груп інтересів.

Література:

1. Пухкал О.Г. Національні інтереси України як рушійна сила суспільного розвитку / О.Г. Пухкал // Економіка та держава. – 2012. – № 8. – С. 99–101.
2. Тропіна В.Б. До питання про публічні фінанси / В.Б. Тропіна // Фінанси України. – 2009. – № 12. – С. 28–34.
3. Геєць В.М. Про єдність і суперечності у розвитку суспільства, держави та економіки / В.М. Геєць // Економіка України. – 2012. – № 11. – С. 4–22.
4. Дзьобань О. Національні інтереси як основа національної безпеки: світоглядно-методологічні аспекти / О. Дзьобань // Вісник Академії правових наук України. – 2010. – № 3. – С. 124–136.
5. Ніколаєв Є.Б. Інтерпретація інтересів і загроз у концепції економічної безпеки / Є.Б. Ніколаєв // Економічна теорія. – 2011. – № 2. – С. 34–46.
6. Франчук В.І. Загрози корпоративні безпеці як об'єкт дослідження / В.І. Франчук // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 9. – С. 148–154.
7. Большой экономический словарь / Под ред. А.Н. Азрилияна. – М.: Институт новой экономики, 1997. – 864 с.
8. Губарева І.О. Формування економічної безпеки України: [монографія] / І.О. Губарева – Х.: ІНЖЕК, 2015. – 443 с.
9. Єрмошенко М.М. Фінансова складова економічної безпеки: держава і підприємство: [монографія] / М.М. Єрмошенко, К.С. Горячева. – К.: НАУ, 2010. – 232 с.
10. Глобалізація і безпека розвитку: [монографія] / О.Г. Білорус, Д.Г. Лук'яненко [та ін.]; кер. авт. кол. і наук. ред. О.Г. Білорус. – К.: КНЕУ, 2001. – 733 с.
11. Предборський В.А. Економічна безпека держави: [монографія] / В.А. Предборський – К.: Кондор, 2005. – 391 с.
12. Мартин О.М. Економічна безпека як складова національної безпеки / О.М. Мартин [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eprints.oa.edu.ua/2132/>.

13. Кизим М.О. Економічна безпека України у газовій сфері: [монографія] / М.О. Кизим, О.В. Лелюк. – Х.: ІНЖЕК, 2014. – 232 с.
14. Закон України «Про державно-приватне партнерство» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>.
15. Конституція України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80/page>.
16. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/main/280/97-%D0%B2%D1%80>.
17. Батанов О. Територіальна громада – первинний суб'єкт муніципальної влади в Україні: поняття та ознаки / О. Батанов // Вісник Центральної виборчої комісії. – 2008. – № 2. – С. 51–57.
18. Дергачова В. Моніторинг національного розвитку як фактор економічної безпеки держави / В. Дергачова, М. Савельєв // Економіка України. – 2010. – № 1. – С. 19–28.
19. Бланк І.А. Управление финансовой безопасностью предприятия / И.А. Бланк. – К.: Эльга, Ника-Центр, 2004. – 784 с.
20. Козаченко Г.В. Економічна безпека підприємства: сутність та механізм забезпечення: [монографія] / Г.В. Козаченко, В.П. Пономарьов, О.М. Ляшенко. – К.: Лібра, 2003. – 280 с.
21. Чухно А.А. Модернізація економіки та економічна теорія / А.А. Чухно // Економіка України. – 2012. – № 10. – С. 24–33.
22. Ситник Г.П. Державне управління у сфері національної безпеки (концептуальні та організаційно-правові засади): [підручник] / Г.П. Ситник. – К.: НАДУ, 2012. – 544 с.
23. Мунтіян В.І. Економічна безпека України / В.І. Мунтіян. – К.: КВІЦ, 1999. – 462 с.
24. Барановський О.І. Фінансова безпека: [монографія] / О.І. Барановський. – К.: Фенікс, 1999. – 338 с.

Солодовник О.А. Теоретико-методологические основы формирования системы финансово-экономических интересов сторон ПЧП

Аннотация. В статье определены финансово-экономические интересы сторон ПЧП – государства, территориальной общины и субъектов хозяйствования, сформулированы методологические основы формирования системы финансово-экономических интересов сторон ПЧП и обеспечения их эффективного функционирования.

Ключевые слова: государство, публично-частное партнерство, система, территориальная община, финансово-экономические интересы, частный партнер.

Solodovnik O.O. Theoretical and methodological foundations to the formation of financial and economic interests of the PPP parties

Summary. Financial and economic interests of PPP parties such as the state, local authorities and entities have been determined in this article. Methodological foundations to the formation of financial and economic interests of PPP parties and ensuring its effective functioning have been formulated.

Keywords: financial and economic interests, local authority, private partner, public-private partnership, the state, system.